

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de Buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk.
 Prijzen, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau des Courants.

DONDERDAG, 1 JULIJ

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tel en f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Junij.

PROTESTANTSCHIE VEREENIGING

ONDER DE ZINSPREUK: UNITAS.

XI.

Toutes les sociétés secrètes sont instituées pour détruire la société officielle.

Toen de sekretaris van Unitas zijne taak ten einde had gebracht, en vervolgens eenige aan de orde zijnde punten afgehandeld waren, welke wij onopgemerkt kunnen voorbijgaan, werd allereerst namens de Algemeene Commissie van samenwerking der drie genootschappen Hulpbetoon, Unitas en Welstand, gerapporteerd, dat dezelve commissie steeds aan het doel harer instelling beantwoordt. Zeer wil zij de Hoofdbesturen der drie genootschappen aanbevelen hebben om te doen al wat deze vermogen, ten einde het oprigten van plaatselijke commissies van samenwerking te bevorderen (verslag, blz. 44). Tot dit weinige bepaalt zich, wat het geslacht van de commissie van samenwerking uit de hand van de commissie van samenwerking is gelukkig is dat wij van de commissie van samenwerking haar eenig meerder licht te verspreiden.

Alvorens wij echter daartoe overgaan en melden tot welk doel en op welke wijze de geheime genootschappen zich alreeds in die commissien van samenwerking tot gemeenschappelijke krachtsinspanning verbonden hebben, is het noodig in herinnering te brengen, welke de beide genootschappen, die met het thans genoemde toegevoegde Unitas de handen hebben in een geslagen. Te dien einde willen wij nu, wat wij reeds ten aanzien van Phylacterion en Unitas beproefd hebben, zoo kort mogelijk trachten zamen te vatten, wat ons van de geheime genootschappen Welstand en Hulpbetoon bekend is geworden. Zoo zullen, vertrouwen wij, onze lezers, bij het slot van onzen arbeid, het plan kunnen overzien, dat door de geheime genootschappen gevolgd wordt, om de openbare maatschappij ten onder te brengen, *pour détruire la société officielle.*

Onderzoeken wij derhalve in de eerste plaats wat wij te verstaan hebben onder het Genootschap, genaamd: Welstand. Verschillende bronnen, door meer dan een lid van Welstand te onzer beschikking gesteld, geven ons daartoe de uitnemendste middelen aan de hand.

Van den jare 1822 dagteekent het bestaan van Welstand. Wanneer wij eene cirkulaire, bij welke tot krachtiger ondersteuning van de pogingen van Welstand werd opgewekt, gelooven mogen, dan zullen schrik en angst voor Rome het in 't leven hebben toegeroepen. Toen Welstand werd ontworpen en daargesteld, dus lezen wij in die cirkulaire, kon het velen schijnen, dat men zich, voor de zegespraal van het Protestantismus, op den zoogenoemen geest des tijds mocht verlaten; immers dat het Welstand, van zich om het behoud der voorrechten der protestantische kerkvorming geschenken, te bekommeren. De nitkomst heeft echter maar al te zeer bevestigd wat destijds slechts bij weinigen ingang vond, dat Rome niet ophoudt tot herwinning van het verloren grondgebied alle krachten in te spannen, en dat het, door velen geholpen, en met krachtige, zoo zedelijke als stoffelijke wapenen toegerust, steeds de gevaarlijkste van alle vijanden is en blijven zal, aan het voortdringen van welken paal en perk moet gesteld worden — zal niet het Vaderland, onder de leuze van godsdienstvrijheid, het eenige ware Christendom (1), met al wat verlichting en beschaving bevorderen kan (11) van zijn bodem zien verbannen.

Om daartoe nu het zijne bij te dragen, om Rome tegen te houden in hare voorwaartsche bewegingen, om in het Vaderland het eenige ware Christendom te behouden, met al wat de beschaving en verlichting bevorderen kan, werd Welstand tot stand gebracht. Van welke middelen het voorsat zich tot bereiking van dat doel te willen bedienen? Men staat waarlijk verbaasd van, wanneer men ziet met welke schijnbaar nietige middelen Welstand voorwendt zulk een waarlijk stout bestaan ten uitvoer te kunnen brengen! Men leze slechts

het 2de artikel van zijn Reglement: *Welstand* tracht zijn doel te bereiken door geschikte en brave Protestanten, die in bekroupende omstandigheden verkeeren, tot een vast bestaan te helpen, hun tot dat einde huizen en landerijen tot een lagen prijs te verhuren, en inzonderheid hen, bij genoegzame bekwaamheid en geschiktheid, behulpzaam te zijn tot het uitoefenen van den landbouw. Mag men niet vragen, of Welstand zich niet met het: *In magnis voluisse sat est* getroost zal hebben, toen het zulke middelen koos, om het voorwaarts dringen van Rome tegen te houden en om het eenige ware Christendom in het vaderland te handhaven? Of zou het inderdaad gedacht hebben, dat zulke middelen aan een zoodanig doel geëvenredigd waren? dat het eenige ware, namelijk het protestantische Christendom te behouden was, door eenige boeren aan een vast bestaan te helpen? Maar, waarlijk, voor zoo onnoozel kunnen wij de aanzienlijke en geleerde mannen niet houden, die bij Welstand betrokken zijn!

En in waarheid, daarvoor mogen zij dan ook niet gehonden worden. Die zich de pijnlijke taak heeft laten welgevallen van de twintig a dertig aanspraken en verslagen te lezen, welke achtereenvolgens jaarlijks ter algemeene vergadering van Welstand voorgelezen zijn geworden, weet wel beter, dan dat Welstand slechts te doen zou zijn, om geschikte en brave Protestanten aan een vast bestaan te helpen. Wel zeide een zijner vurigste en ijverigste voorzitters, de hoogleeraar J. Bosscha, dat Welstand geheel en al vreemd is aan geloofsgeschillen; en dat het tegenover andersdenkenden eene zuiver burgerlijk-finantieele inrigting is, welke de protestanten, hoogerwaard geenen grond hebben in eenige godsdienstige onverdraagzaamheid (Aanspraak van 1838, blz. 4); uit talloze plaatsen in de genoemde aanspraken en verslagen voorkomende, blijkt het echter maar al te zeer dat de leus van Unitas en Phylacterion ook de zijne is: *Oorlog, en oorlog ter verdelging en uitroeiing toe, van alle Protestanten tegen alle Katholijken!*

Dit ons beweren vordert bewijzen; zij liggen in ontelbare menigte voor de hand; wij deelen er slechts enkele weinige uit mede. Des gevorderd zullen wij die echte door vele andere laten volgen.

Ter loops is het op te merken, van welken boom Welstand zich eene vrucht noemt. Deze maatschappij, zegt zijn voorzitter, mag worden beschouwd als eene van de vele vruchten van die echte wijsbegeerte, die te Leiden [in de eerste vijf en twintig jaren dezer eeuw] geleerd werd, welke wijsbegeerte het ware, het schoone en het goede als in eenen band omvat; de bron van al wat edel is en welluidt (aanspraak 1833, blz. 3). Wij stippen dit slechts aan in 't voorbijgaan, om liever de aandacht te vestigen op de vruchten, welke dat hooggeroemde akademiesch onderwijs heeft opgeleverd.

Wat dan beoogt Welstand, niet volgens zijn Reglement, dat in den gewonen onbestonden, zoetsappigen, geveinsden toon van de meeste reglementen der protestantische geheime genootschappen, gesteld is, om kunstig hunne waarachtige bedoelingen te maskeeren; maar wat beoogt het, volgens de aanspraken van verschillende zijner voorzitters, welke wij allen in het beantwoorden van die vraag eenstemmig vinden? Oorlog tegen Rome, dus luidt het antwoord; met andere woorden, om de hier geheel toepasselijke aanwijzing van Phylacterion te bezigen: *Oorlog van alle Protestanten tegen alle Katholijken.*

Raadplegen wij slechts ter staving van het door ons gezegde eenige voor ons liggende aanspraken.

In 1839 werd de bevolking door Welstand opgewekt tot onverdraagzaamheid tegen de Katholijken. Laat ons onverdraagzaam zijn, zoo heette het in de aanspraak van dat jaar, onverdraagzaam, ja, *gelijk onze vaders onverdraagzaam waren tegen de Spanjaarden.* Trouwens, onverdraagzaamheid en erger nog, zijn wel aangewezen tegenover de Katholijken. Wanneer wij, dus lezen wij in dezelfde aanspraak, in het negen en dertigste jaar der negentiende eeuw, van den troon eens konings in Europa, het bevel hooren uitgaan... om voor den Afgod der Roomsche Kerk de kniën te buigen; wanneer wij in onze dagen van bedrijvige nijverheid kloostermatige instellingen zelfs in ons vaderland zien herrijzen; wanneer

wij eenen der eerste redenaars der Roomsche Kerk (1) den tijd hooren voorspellen, wanneer Engeland Roomsch zal wezen en Europa de pausselijke mis zal vieren in de S. Sophia's Moskee te Konstantinopel — ik vraag het u, MM. HH., zijn dat alle geene stemmen, die ons toeroepen: Waakt, Nederlanders, waakt, opdat het beek der waarheid, waarop uwe vaders gesteund en 't welk zij behoud en behouden hebben, niet, gelijk van uwe munten, zoo ook van de lezners uwer bedelhuizen worde weggenomen.

Wat derhalve te doen, naar welke middelen te grijpen ter afwering van dat gevaar? De president van Welstand geeft ten antwoord: *De krijgskundige regel der vestingverdediging kan voor ons toepasselijk zijn, dat de nadrukkelijkste tegenweer in wel beraamde aanvallen is gelegen — aanvallen om te veroveren op het gebied van het bijgeloof (aanspraak 1840, 11).* Om dus den Bijbel te verdedigen, daarom zij Rome aangevallen. En daarom dan ook stelt Welstand zich voor dit doel te bereiken: de bewaring van het overwigt der protestantische Kerk in onze nationale belangen, in onze maatschappelijke inrigtingen, in onze huishoudelijke aangelegenheden. Overwigt, een overwigt: daardoor alleen kan het aangaan der disticten en gifplanten van godsdiensthaat worden voorgekomen (aanspraak 1840, blz. 12).

En daarom moge onze maatschappij zich dan ook ontwikkelen tot eene Nationale Vereeniging van Protestanten, waakzaam en werkzaam over de gansche uitgestrektheid des lands (blz. 14).

En zoo zijn wij er waar wij wezen wilden: om den Bijbel te verdedigen, daarom bewaking van het overwigt der protestantische Kerk in onze nationale belangen, in onze maatschappelijke inrigtingen, in onze huishoudelijke aangelegenheden. Daarom overwigt, een evenwigt — daarom overwigt, gehandhaafd door eene Nationale Vereeniging van Protestanten werkzaam over de gansche uitgestrektheid des lands.

En hoe werkzaam? Door met er daad voor een gedeelte het grondbezit in protestantische handen te doen overgaan (aanspraak van 1841, blz. 5).

En hoe verder werkzaam? Door te handelen als geheim genootschap. Zijn er soms die er aan twijfelen, of Welstand wel zoo, wel als geheim genootschap, handelt, men verneme dan wat zijn voorzitter van het jaar 1844 zeide: *Er is, zoo sprak hij, in de eerste tijden van het bestaan van Welstand een oogenblik geweest, waarin de geheimzinnigheid, met welke alles wat onze Maatschappij betreft, behandeld wordt, de aanvankelijke deelnemers te Amsterdam allen deed terug treden.* Zoo dan iets als uitgemaakt mag beschouwd worden, dan zal het wel dit zijn, dat Welstand behoort tot de geheime genootschappen.

Omtrent het proces Newman-Achilli waarvan wij den uitslag hebben medegedeeld, ontleenen wij nog aan de *Staats-Courant* van gisteren de volgende bijzonderheden:

In het laatst der vorige week is te Londen, voor het koninklijk gerecht, na drie dagen van openbare debatten, een geruchtmakend rechtsgeding beslist tusschen twee kampvechters, die in den laatsten tijd bij de twisten tusschen de Roomsche en de Protestantische Kerk in Engeland, op den voorgrond stonden. De een is dr. Achilli, een gewezen Roomsch geestelijke van Italiaansche afkomst, die, zijne kerk en zijn vaderland verlaten hebbende, in Engeland zich onder de openbare bestrijders van Rome vooraan geschaard en het vertrouwen van vele Protestanten gewonnen heeft. De ander, dr. Newman, een wegens geleerdheid en gemeedelijke vroomheid algemeen geacht man, vertelt eene hooge stelling in de Anglikaansche kerk om Roomsch priester te worden. Deze laatste gaf een geschrift tegen Achilli uit, waarin hij hem zedelijke slechtheid, bepaaldelijk onkuishheid verweet. Eene aanklage wegens laster was het gevolg; en overeenkomstig de sedert eenigen tijd gewijzigde Engelsche wetgeving in zake van laster.

(1) De Maistre. Wij weten niet dat hij ooit in Nederland ring gehouden heeft. Maar op eene enkele plaats in zijn geschrift moet men niet letten, als het een Amsterdamse professor geldt.

verdedigde Newman zich met de bewering dat hij met een goed doel de waarheid had gezegd, en tot bewijs der waarheid ontbood hij met groote kosten een groot aantal getuigen, ook uit Italië en andere landen; zelfs wist hij uit de geheime archieven van de vierschaar der Inquisitie te Rome het origineel te verkrijgen van een vonnis, waarbij aan Achilli vroeger de uitoefening der priesterlijke bediening verboden was wegens hebbelijke ontucht.

»Drie dagen lang zijn allerlei ergerlijkheden door die getuigen en door de wederzijdsche advokaten, voor het hof, in bijzijn van een talloos publiek, behandeld en vervolgens in de Londensche dagbladen wereldkundig gemaakt. Eindelijk heeft de jury verklaard dat dr. Newman de waarheid zijner aantijgingen van ontucht en zedeloosheid niet had bewezen.

»Vóór de uitspraak zeide Lord Campbell, de met de leiding der terechtzitting belaste regter, dat hij niet noodig achtte de gezworenen tot aflegging van vooroordeelen of vooringenomenheid te vermanen, want dat zij niet allen Protestanten waren, en dat buitendien de eer der protestantsche kerk niet op het spel stond, daar de wandel van Achilli als Roomsche geestelijke het punt van geschil was, en derhalve de tegen hem ingebrachte beschuldigingen de protestantsche kerk niet konden treffen.

Verder leest men in de *Staats-Courant*:

»Evenwel waren, volgens een liberaal Protestantisch dagblad, de Londensche *Times*, de door Newman ingebrachte getuigenissen zoo afdoende, dat de *Times* niet schroomt op de uitspraak der gezworenen de blaam van partijdigheid en vooringenomenheid te werpen (1).

»Een ultra protestantsch dagblad, de *Standard*, daarentegen betoogt dat er vele omstandigheden bestonden die de jury, zoo hij aan onbehoorlijke overwegingen gehoor had willen geven, zonden genoopt hebben om ten gunste van Newman te beslissen; in de tegen Achilli afgelegde getuigenissen ziet het blad slechts »Italiaansche meenedigheid in dienst der kerk,» en het betwijfelt zelfs de echtheid van het overgelegde vonnis der »Inquisitie.

»Hoe het zij, menigeen stemt in met de *Times*, dat noch de Roomsche kerk noch de Protestantsche reden heeft om zich over het regtsgebeding te verheugen; dat door hetzelfde zwakheden van beide aan het licht gekomen zijn, die alleen genoeg kunnen doen aan degenen, welke elke godsdienst en alle de bedienaren der godsdienst verachten.

Deze laatste zinade vordert een paar woorden tot toelichting: De Katholieke Kerk betreft zeker hare afvallige kinderen; doch die openbare ergernis geven en onverbeterlijk zijn, snijdt zij af, en erkent ze niet langer voor de hare, en zoo doen zij haar geen schande aan.

Wat de protestantsche kerk betreft zoo weet men niet of de *Times* hier de Anglikaansche of Episkopaalsche, of de Presbyteriaansche of de Kwakers, of de Puseyiten of een der duizend andere sekten, die op Englands grondgebied wemelen, bedoeld heeft. In allen gevalle zou hier slechts schande kunnen nederkomen op die invloedrijke individua's, die Achilli, niettegenstaande zij wisten *wat er meer was*, tot het protestantsche predikambt hebben toegelaten.

Overigens houden wij het voor niet onwaarschijnlijk, dat Achilli, sedert de Franschen hem op Engelschen aandrang uit den Engelenburg te Rome lieten ontsnappen, veel meer als een bruikbaar werktuig voor de intriges der Engelsche politiek, dan als een welkom broeder onder de Engelsche predikanten moet beschouwd worden.

Men schrijft ons uit Alkmaar: »Wij zijn in de gelegenheid geweest in de kerk van den H. Mathias, drie groote geschilderde gordijnen te bewonderen, afkomstig uit de fabriek der heeren Gebroeders Iwes, stoffeerders te 's Gravenhage, in die kerk geplaatst door de ijverige zorgen van den wel eerw. heer pastoor F. Meijer, daartoe door eenige milde gevers in staat gesteld.

»De drie tafereelen zijn eene toespeling op het in voormelde kerk, sedert eenige jaren, opgericht aartsbroederschap van het H. en O. Hart van Maria, tot bekeering der zondaars. Het eerste is eene uitnoodiging aan de, door zingenot, afgedwaalde ziel, om tot God, haren barmhartigen Vader, die steeds tot vergiffenis bereid is, terug te keeren, en stelt voor de geschiedenis van den *Verloren Zoon*, op het oogenblik, dat hij rouwmoedig uitroept: »Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en tegen u,» en zich voor zijnen Vader nederwerpt, die hem barmhartig opheft en al het vroeger vergetend, hem aan zijne borst drukt, in genade weder aanneemt, in zijne regten van zoon herstelt en blijde verkondigt, dat zijn dood die zoon was, herleeft.

»Het tweede tafereel, dat eene breedte heeft van 7

(1) De voor Dr. Newman ongunstig gestemde Londensche korrespondent der *Indépendance Belge* zegt: »Daar is nogtans een feit, waaromtrent een ieder het eens is; namelijk dat het hoofd der jury gelogen heeft toen hij zeide dat geenerlei godsdienstige bedenking invloed had uitgeoefend op de uitspraak, die slechts op een naauwgezet onderzoek der feiten zou gegrond zijn.»

ellen, verhaelt de H. Maagd met het Kind Jesus. Trefsend is de voorstelling van die Koningin des hemels, op de wolken gezeten, als *Toevlugt der Zondaren en Behoud der Kranken*, in welke hoedanigheid zij door voornoemd Aartsbroederschap inzonderheid vereerd wordt. Een groep zondaars, blinden, kreupelen en met allerlei kwalen bezochte zieken snelt naar Maria heen, om door hare moederlijke voorspraak bij haren goddelijken Zoon, genade, barmhartigheid en gezondheid naar ziel en ligchaam te verwerven. Schoon is deze voorstelling om hare eenvoudige waarheid; die hemelsche moeder schijnt aan al die bedrukten van gemoed, aan al die lijders, haren Zoon toe te reiken, om hen te bemoeiden en op te beuren, en het is of zij zeggen wil: vertrouwt op Hem, Hij zal u genezen en helpen, want *bij Hem is overvloedige verlossing*. Met genoegzaam aanschouwt men deze schildering, waarin alle personen even eigenaardig zijn voorgesteld en het doel zoo goed getroffen is.

»Het derde tafereel schetst Maria Magdalena aan de voeten van Jezus, in het huis van Simon den Pharisëer. De goedheid des Zaligmakers, het berouwvol gelaat der zondares, de twijfel der leerlingen en gasten, eindelijk de verontwaardiging van den naauwgezeten Simon, zijnen hoogen gast in zulk gezelschap te zien, alles is even gelukkig uitgedrukt, en na het aanschouwen er van, is men doordrongen van den zin des liefderijken en troostenden woords, dat van Jezus lippen schijnt te vloeijen: *Haar worden vele zonden vergeven, omdat zij veel bemind heeft.... Ga in vrede.*

»Men ziet uit deze flauwe schets, dat de keuze der onderwerpen den godsdienstzin en den smaak der heeren Iwes eer aandoet, terwijl de nette, bevallige en krachtige uitvoering pleit voor de zorg, welke zij besteden, om aan het in hen gestelde vertrouwen te beantwoorden. Eere den waardigen zieleherder, die aan zijne kerk zulke schoone en gepaste sieraden weet aan te brengen, waardoor het gemoed getroffen en tot nadenken wordt gebracht; eere der gemeente, die zich vereenigt om haar kerkgebouw op te luisteren; eere den kunstenaars, die een eenvoudige gordijn, tot tempering van het daglicht in een heerlijk en opwekkend tafereel weten te doen verkeeren, en de begoocheling van een oud geschilderd raam voort te brengen! Mogen herder, gemeente en kunstenaar navolging vinden!

Onderdaags las men onder de aankondigingen van den dag de aanstaande verkiezingen van de Staten-Generaal. De *Dwaalster* van een zeer veranderlijk licht en met het gewapend oog beschouwd, van eene sterk afwisselende schijn-gestalte. Opmerkelijk is het, dat *De Morgenster*, blijkens advertentie, geheel het voorkomen heeft van eene vervaarlijke Comeet wegens den ontzagelijk langen staart van 45 graden, d. i. van even zoo vele GRONINGER en andere, met naam en standplaats vermelde Th. doktoren en predikanten, behalve nog eene *menigte van ongenoemden*, die allen *De Morgenster* ijverig behulpzaam zullen zijn om voor het Nederlandsch Hervormd Publiek, volgens programma, in de eerste plaats den levende Christus te verkondigen. Het zal nu te bezien staan, — en de nieuwsgierigheid is natuurlijk zeer gespannen — wat er zoo al openlijk en bedektelijk door het weekblad *De Morgenster* (alias *Lucifer*) (1) en zijn aanhang tegen de GODHEID van den levenden Christus zal worden ondernomen.

Een bakker stond gisteren morgen in de Kalverstraat, voor het huis van den heer Busla, toen een steen van dit huis op zijn hoofd viel, en hem belangrijk verwondde. De lijder is dadelijk naar het gasthuis overgebracht.

Heden in den vroegen morgen arriveerde alhier van Vlaardingen de eerste nieuwe haring. Volgens herigt, heeft de eerste jager aangebragt 100 ton, 53 volle en 40 maatjes; zijnde deze haring op 23 dezer van de vloot overgenomen. De prijs is f 700 per ton en f 1.50 per stuk.

Z. M. heeft o. a. pensionen verleend aan C. M. J. van Strijen, visiteur der in- en uit-regten en acc. te Helmer, f 1021; P. E. Laats, f 1360; H. van Breugel, wed. van Jhr. Mr. K. W. de Jonge, f 1228; J. H. Bricheau, wed. van Mr. C. W. Cremer, f 3000; A. C. H. Hamelcers, wed. van T. G. Schuurmans, f 735.

Z. M. heeft 1° eervol ontslagen R. O. H. van Manen als burgemeester van Elburg, en A. J. E. Hooft van Huijsduinen, als burgemeester van Schalkwijk en Tull en 't Waal; en 2° benoemd tot burg.: van Elburg, A. J. Krudop; van Schalkwijk, Tull en 't Waal, S. van Raven, ten einde deze betrekking te vereenigen met die van Houten, Oudwulven en Schouwen; van Driebergen c. a., Rijsenburg en Sterkenburg, A. J. U. baron van Wassenaer tot Catwijk; van Wormerveer J. Dekker Cz.

Men schrijft uit Overijssel, dat in die provincie, reeds vele proeven worden genomen met de inenting

(1) *Lucifer*: *Morgenster* b. v. *Lucifer e coeli stationis novissimus exil.* Ovid.

der koeijen, als voorbehoedmiddel tegen de zoo verwoestende longziekte.

De Fransche bladen gewagen van eene inter-nationale overeenkomst tusschen Frankrijk, de Vereenigde Staten van N.-Amerika, Rusland en Nederland, om op nieuwe grondslagen de walvisch- en cachelot-visscherij te regelen.

's GRAVENHAGE, 29 Junij. Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden heeft, vóór zijn vertrek naar buitenslands, eene aanzienlijke bijdrage geschonken aan de vereeniging tot verbetering van den werkenden en dienstbaren stand, alhier gevestigd.

— Heden heeft er een Ministerraad plaats gehad, die door al de ministers werd bijgewoond.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen morgen het onderzoek over het ontwerp van wet nopens het armbestuur voortzetten. In sommige afdeelingen is dat onderzoek reeds geëindigd.

— 80 De *Algemeene bode* berigt dat de heer Mr. M. H. Godefroi thans bepaaldelijk, en wel om redenen van gezondheid, verzocht heeft niet verder voor de vervanging van den afredenden Minister van Justitie in aanmerking te komen; men spreekt nu van Jhr. Mr. W. M. de Brauw, lid van de Eerste Kamer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 28 Junij. Het Wetgevend Ligchaam heeft in de zitting van gisteren (Zondag) achttien wets-ontwerpen van bloot plaatselijk belang aangenomen, alsmede een wets-ontwerp waarbij fr. 120,000 wordt beschikbaar gesteld voor het Keizerlijk en Koninklijk Museum (eene verzameling van merkwaardige voorwerpen afkomstig van vroegere soevereinen van Frankrijk), en eindelijk de ontwerpen betreffende den spoorweg van Parijs naar Cherbourg, dien van Bordeaux naar Cette en dien van Lyon, naar de Middellandsche zee. Deze laatste ontwerpen, betreffende gewichtige doch sedert lang door veelvuldig onderzoek van deskundigen toegelichte aangelegenheden, waren eerst voor eenige dagen bij het Wetgevend Ligchaam ingediend, zoodat het geen tijd voor eene grondige overweging derzelve scheen te zullen hebben. Ook ontbrak het niet aan bedenkingen tegen de wets-ontwerpen, welke de Vergadering echter ter zijde gesteld heeft, om de afdoende beslissing te kunnen schrijven aan het volgend Parlement, dat in de maand van Januarij zal vergaderen van Binnen. Zaken tijdens de omwenteling van Dec. die in de jongst gehouden zittingen van het Wetgevend Ligchaam getoond heeft met zijne onafhankelijke, maar regeringsgezinde denkwijze grooten invloed op zijne medeleden te hebben.

Na de spoorwegwetten volgde op de dagorde der zitting van Zondag de voortzetting der beraadslaging over de begroting van staatsinkomsten voor 1853. Deze is echter, daar de zitting reeds lang geduurd had, tot Maandag verdaagd.

— De zittingen der Wetgevende Vergadering zijn heden gesloten, nadat alvorens het geheele budget met 214 stemmen tegen 1 was aangenomen. Alstoen werd de volgende boodschap van den President voorgelezen. Mijne heeren! Op het oogenblik, waarop de zitting van 1852 gesloten wordt, moet ik u dank zeggen voor uwe hulp en de loyale ondersteuning, welke gij aan onze instellingen verleend hebt. Gij hebt u niet laten medeslepen door dat wat het meeste gevaarlijk is bij vergaderingen, namelijk het esprit de corps; gij hebt alle eigenliefde ter zijde stellende, begrepen, dat de tijd van hartstogtelijke en onvruchtbare redevoeringen voorbij en die van handelen gekomen was.

De toepassing van een nieuw stelsel gaat altijd met moeilijkheden gepaard; gij hebt dit ook ondervonden. Indien het u uwe eerste zittingen al eens wat werk heeft schijnen te ontbreken, dan hebt gij begrepen dat de wensch om den duur van mijne diktatuur te verkorten en mijne zucht, om u rondom mij te verzamelen, niet de reden was van mijn onwil. Het is mijne plicht, die aan twee beraadslagingen moesten worden onderworpen, voor te beriden.

Het natuurlijk gevolg van dezen exceptionnelen staat van zaken was eene opeenhooping van werkzaamheden op het einde der zitting. Evenwel heeft de eerste proef der konstitutie, in haren oorsprong geheel Fransch, u moeten overtuigen, dat wij de voorwaarden van een sterk en vrij gouvernement bezitten. Het bewind is niet meer dat onbeweeglijk doelwit, waartegen de verschillende oppositie ongestraft hare pijlen rigten. Het kan hare aanvallen weerstand bieden en voortaan een stelsel volgen, zonder dat het de toevlugt behoeft te nemen tot willekeur of list. Daarentegen oefenen de Wetgevende Vergaderingen een ernstig toezigt uit, want hare beraadslagingen zijn onbelemmerd en haar uitspraak betreffende de belastingen is beslissend.

Wat de onvolmaaktheden betreft, welke de ondervinding zal hebben doen kennen, onze gemeenschappelijke

zucht voor het algemeen welzijn zal onophoudelijk trachten de nadeelige gevolgen daarvan te doen verminderen, tot dat de senaat daarentrent zal hebben beslist.

Gedurende den tijd, die verloopen moet tusschen deze en de volgende zitting, zal ik al mijne zorgen aan de behoeften van het land wijden en aan het voorbereiden van zoodanige wetten, waardoor het mogelijk zal worden het aantal ambtenaren te verminderen, zonder nadeel voor de openbare dienst.

Wanneer gij uwe werkzaamheden zult hervatten, dan zal ik u het resultaat van mijnen arbeid en den algemeenen stand van zaken doen kennen in de boodschap, die ik u volgens de konstitutie ieder jaar moet zenden. Wanneer gij naar uwe departementen terugkeert, weet dan de trouwe echo van de gevoelens die hier heerschen; het vertrouwen in de verhoging van den vrede. Zeg van uwe kommittenten, dat gij te Parijs, dat hart van Frankrijk, dat revolutionnaire brandpunt, hetwelk beurtelings het licht der wijsheid of de brandtoorts door de wereld verspreidt, dat gij te Parijs gezien hebt een groot volk, hetwelk zich er op toelegt om de sporen der omwentelingen te doen verdwijnen en dat zich rustig in de toekomst zienste, met wreugde aan den arbeid begeeft. Dat volk, hetwelk eertijds, in zijnen waanzin, elken breidel trachtte te verbreken, gij hebt het zien terugkomen onzer arenden, die zinnebeelden van gezag en glorie. Bij dat indrukwekkend schouwspel, waarbij de godsdienst door hare zegeningen een groot nationaal feest heiligt, heft gij de houding van dat volk opgemerkt, die van eerbied getuigt. Gij zaagt het trotse leger, dat het land redde, zich nog meer verheffen in de algemeene achting, door aanbiddend neder te knielen voor Gods beeldtenis, die men het van af het altaar tegenhield.

Dat alles toont dat in Frankrijk eene regering bestaat, met geloof en liefde voor het goede beziel, die steunt op het volk, de bron van alle gezag — op het leger — de bron van alle kracht — op de godsdienst — de bron van alle gerechtigheid.

Deze Boodschap werd tusschen beide door talrijke blijken van dankbaarheid afgebroken en ten slotte met algemeene acclamatie bevestigd.

Men heeft te Parijs de gedachte is opgekomen om de wilde volkstammen welke in de woestenijen wonen, te doen medewerken tot de kolonisatie van het groote en rijke land van Cayenne. In dezen geest zijn bepaalde en uitvoerige instructies door den minister van marine aan de overheden van Cayenne gezonden, waarin hun aanbevelen wordt de inlanders bevolking van Guyana, die tegen het heftigste weerstand is, te lokken naar de punten waar de landbouw moet worden begonnen; raadgevingen, beloften, geschenken, alle middelen om te overreden en invloed uit te oefenen, moesten worden te baat genomen om de inlandersche bevolking te doen besluiten tot vrijwillige verlaten van het zwerfend leven in de wildernis, en tot aanneming van het meer beschaafde leven van het landbedrijf. Dit gelukkige denkbeeld is gelaagd.

Tot bewijs van dit laatste worden vervolgens twee ambtelijke berichten medegedeeld, waaruit blijkt dat Indiaansche volkstammen, aan de Jarry en andere in de Amazonenrivier uitlopende stroomende wonende, zich gezind betoonen naar het gewest Oyapock, in Fransch Guyana, te verhuizen en door Missionarissen onderwezen te worden, en dat die verhuizing reeds begonnen is.

Bij de kamers en bij de regering zijn in den laatsten tijd vele petitiën ingekomen betreffende de nationale garde, waarin over het laatste der dienst geklaagd en de verdeling in eene dienstdoende en rustende garde gevraagd wordt. Aan dit verzoek is, althans feitelijk, voldaan door eene aanschrijving van het ministerie van binnenlandsche zaken aan de gouverneurs der provincien, waarbij, in afwachting van nadere verordeningen, de rustende garde wordt gegeven om vrijstelling van dienste te bekomen.

De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de departementsprefekten eene aanschrijving gezonden, strekkende om elke verdraging in de afdoening der dienstzaken voor te komen: elk prefekt, die op eene daer het ministerie door hem ontworpen zaak binnen eene maand geen antwoord ontvangen heeft, moet hiervan aan den minister zelve kennis geven, zullende dan de oorzaak der vertraging door den minister onderzocht en door tusschenkomst des prefekts aan de belanghebbenden medegedeeld worden.

Er is heden beslist dat er aan het ministerie van binnenl. zaken, landbouw en koophandel een bureau van algemeene korrespondentie zal opgericht worden.

De groothandelaars te Lyon willen eene vereeniging vormen, welke leden zich verbinden om des Zondags geen arbeid te laten verrigten; reeds zijn 80 handelaarszaken daartoe overgegaan.

In Algerië is weder een nieuwen opstand uitgebroken en dat wel zeer onverwacht. De Fransche troepen hebben het op sommige punten heet en zullen spoedig door een nieuw expeditie-korps worden verstrekt.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Junij. Aanstaaenden Donderdag 1 Julij zal het Engelsch Parlement stellig door de Koningin in persoon gesloten worden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Junij. Men schrijft uit Munchen dat de heer von Berger met eene zending naar Rome belast is wegens de kerkelijke aangelegenheden. Z. H. wenscht de uitvoering van het konkordaat, en heeft het gedenkschrift der Bisschoppen volkomen goedgekeurd.

De toestand van Freiburg is aller dreigendst. Men vreest groote rampen.

Te Hamburg is aan den uit Amerika tot verbreiding der leer van de electro-biologie overgekomen Dr. Dow verboden openbare voorlezingen met proeven over deze wetenschap te houden.

BERLIJN, 29 Junij. Z. M. de Koning wordt tegen 4 Julij weder alhier terug verwacht.

De Russische regering heeft zich in geen een deele gemengd in de tolkwetstie tusschen de onderscheidene Duitse staten.

Men schrijft uit Frankfort dat Denemarken op het punt staat om tot het Oostenrijksch-Duitsch postverdrag toe te treden.

ITALIE.

Te Napels zal op bevel van den Koning eene tentoonstelling van nijverheid worden gehouden, welke acht dagen zal duren en geopend zal worden op den geboortedag van Z. M., den 30sten Mei 1853.

Men schrijft uit Griekenland, dat de Archipel weimelt van zeeroovers, die echter alleen voor kleine schepen gevaarlijk zijn.

BELGIË.

BRUSSEL, 29 Junij. De *Moniteur* bevat de lijst van hen die tot lid van den Senaat verkiesbaar zijn, omdat zij meer dan f1000 belasting betalen en boven de 40 jaren oud zijn. Het totaal bedraagt 424 voorgeroepen.

Er heeft te Grammont een wedstrijd van kanaries plaats gehad, waaronder er een was die in slechts 2 uur 620 maal heeft gezongen.

STADS NIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Junij.

BEVALLEN (28 Junij): J. Meijer, geb. Wijsmuller, Z. en D. L. Beer, geb. Mulder, Z. - C. A. Douck van Troostwijk, geb. Blesman, D. - J. M. Gebhard, geb. Crone, D.

OVERLEDEN (28 Junij): Mevrouw A. Boukhuyzen, wed. van C. H. van West, 80 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Junij.

VOORRAAD VAN KOFFIJ, op Ceel bij de Nederland-sche Handelmaatschappij, op 30 Junij:

Amsterdam	50,740 Balen.
Rotterdam	21,527 "
Dordrecht	5,402 "
Middelburg	6,000 "
Schiedam	1,190 "
Totaal	84,859 Balen.

VOORRAAD VAN SPECERIJEN, op Ontvang-Cedullen: Op 1 Julij 1851. Op 1 Julij 1852.

Noten	1,719 vaten.	2,074 vaten.
Peper	745 "	1,042 "
Nagelen	2,355 "	2,325 "
Kaneel	2,187 coll.	2,568 coll.
Pepet	5,286 balen.	3,950 balen.

Voorraad bij de Nederl. Handelsm. overkocht: Noten: Ca. 1200 vaten; Peper: Ca. 200 v.; Nagelen: Ca. 400 v.

ROTTERDAM, 29 Junij. Heden zijn afgedaan ca. 11,000 bn. Arracan Rijst per Delft tot f 54.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Junij. Van Tarwe verkocht in Entrepot: 130 & oude witte Silesische f 290. Rogge prijshoudend met minder handel, verkocht: 125 & Brabands. f 198; 123 & Hannoversche f 180; 120 & Pruisische f 174; 120 & Franse f 172. Garst f 6 hooger; 112, 115, 116 & Deensche f 162, 165, 170. Haver zonder handel. Boekweit in een doen: 119 & Holsteinsche f 185. Op 9 vaten Olie Junij 56; in Sept. 57; Oct. 58 & Lijnzaad een doen; 114 & Odessa f 290. Raapolie op 6 w. f 34; Vliegand f 38; 1° Sept. ek. f 33; 3; Oct. f 34; 8; Nov. f 34; 3; Dec. f 34; 34; Mei f 35; Lijnolie op 6 w. f 31; Vliegand f 30; Hennepolie op 6 w. 39; Raapolie per 1940 st. f 60, 63. Lijnkoeken per 104 st. f 84, 104.

ROTTERDAM, 28 Junij. De aanvoeren van Zeeland, Vlaanderen en Overmaas worden over het algemeen zeer klein; bijzonder was dit heden het geval met Tarwe, waar door benodigden f 3 a 6 meerder hebben betaald, zoowel voor de best. als afwijkende soorten. Naar Engeland soorten

schijnt de vraag iets toe te nemen en zijn er heden iets hogere prijzen bedongen. — Poolsche eenen doen.

Puik O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 en 1850 f 222, 232; mindere en afwijkende f 207, 228; puik n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1851 f 252, 264; mindere en afwijkende f 234, 246; Blaauwe f 219, 234; Zomer f 216, 231. — 136/2 & oude Witbonte Poolsche f 315; 165, 167/2 & Hooglands. Kleefische f 302, 308; 160/2 & oude Kleefische f 280; 161/2 & jarige dito f 295; 165, 166/2 & n. Bovenl. Ris f 290, 292, 293; 165/2 & nieuwe Bovenlandsche f 287; 160/2 & Franse f 265.

Rogge. Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche zeer schaarsch en ruim prijshoudend — Vreemde Ongedroogde soorten vonden tot iets verbeterde prijzen vrij goede vraag en is er nog al wat in omgegaan. — Gedroogde was ook beter te plaatsen.

Zeeuws. en Vlaams. jar. f 207, 219; Noord-Brabantsche dito f 198, 207; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 207, 219; Noord-Brabantsche dito f 192, 204. — 147/2 & Franse f 182, 185; 150/2 & dito f 192, 195; 151/2 & dito f 203; 152/2 & Amerikaansche f 203, 204; 150 2 & puik Odessa f 195; 150/2 & oude Koningsberger f 185; 143/2 & Archangel f 180; 140/2 & oude Petersburg in Entrepot f 153, 143/2 & Pommersche f 157.

Gerst, Zeeuwsche Winter en Zomer weinig aangevoerd en f 3 per Last hooger.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter f 150, 159; N. Dito en dito Zomer f 147, 156.

Haver, bijna niet ter markt; Zeeuwsche en Inlandsche f 3 hooger betaald. Zeeuwsche en Polder Korte f 99, 123; Dito en dito Voeder f 75, 98.

Boekweit, zeer weinig aangevoerd en hooger betaald. Noordbrabandsche op 140/2 & f 178, 180, 185; Grootbrabandsche f 183, 185, 187; Franse f 160, 165; Oude Franse he f 142, 150; Rijn f 180; Oostvriessche Veen f 160.

Paardeboonen 10 Cents per Mud. verhoogd door schaarschen aanvoer. — Duiveboonen weinig geveild. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen f 159, 168; Nieuwe Duiveboonen f 180, 195. Witte en Bruine Boonen in eenen doen. Walchersche Witte f 300, 330; Zeeuwsche dito f 255, 270; Walchersche Bruine f 285, 315; Zeeuwsche Bruine f 240, 270.

Erwten, Blaauwe ruim prijshoudend en schaarsch aangevoerd. Nieuwe Walchersche Blaauwe f 216, 225; Dito Zeeuwsche dito ordinaire f 183, 210; dito dito groote f 216, 231, dito dito Witte f 195, 210; dito dito Graauwe f 225, f 240; Dito Geldersche dito f 300, 420.

Koolzaad vindt willige koopers; puik Zeeuwsch en Overmaasch blijft 50 a 53 & waard.

Lijnzaad is niets in omgegaan.

Hennepzaad weinig aangeboden.

1 Kasarienzaad als veran van f 6,25 tot 7,25 naar deugd te bekomen.

Bruin Mosterdzaad, nieuw f 13, 14, Geel dito dito f 10, f 11 per Mud.

Raapkoeken f 36, 58; Lijnkoeken f 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 163/2 & Nieuwe Kleefs. f 283; 165/2 & Nieuwe Bovenl. kis f 293; 165/2 & Petersburg Kubanka f 293. — Rogge. 145/2 & Franse f 172, 148/2 & Pruisische f 185; 147/2 & Windau f 190 te Schiedam; 141, 144/2 & Nieuwe Archangel f 171, 176. — Gerst, te Schiedam: 138/2 & Werder f 185; 127/2 & Liebau f 172. — Boekweit, op 140/2 & Nieuwe Rijst f 185.

29 Junij. Tarwe. 163/2 & Nieuwe Kleefsche f 284; Boekweit op 140/2 & Franse f 140.

SCHIEDAM, 29 Junij. Rogge. Verkocht: 147/2 & Windau f 190 kont.; 143/2 & nieuwe Libau f 184 6/w. — Gerst. 126/2 & Dago f 181 kont.; 138/2 & Arendsburg f 181 kontant. — Moutwijn f 12,50; Jenever f 16,00; Amst. Proef f 17,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 29 Junij. Koffij. Er zijn gedaan 1823 b. Domingo. Granen. Rogge ferm met goeden omzet. Tarwe stil en zonder handel. Rijst. Er zijn gedaan 4919 z. Arracan. Ruwe Suiker. Er zijn gedaan 2260 s. Fernambuck, onlangs uit Holland ingevoerd.

LONDEN, 28 Junij. Ruwe Suiker. Voor Vreemde zijn veel koopers. Geraffineerd met kooplust; bruine Lompen golden 48 s. Gestampte souteneeren zich en er is veel vraag voor uitvoer; Engelsche 28 s. 3 d. a 23 s. 6 d.; Holland-sche 23 s. 6 d. a 27 s.

Koffij. In Native Ceylan gaat weinig om, maar de horders zijn ferm en vragen 45 s. 6 d. a 46 s. In Plantage zijn ettelijke koopen gedaan tot hooger prijzen.

Granen. Schoon de meeste markten niet zeer voorzien waren, was echter de vraag niet levendig.

LIVERPOOL, 26 Junij. Katoen De verkoop bedraagt 6000 b.

De aan- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 21 tot en met 26 Junij, zijn geweest als volgt.

Aanvoer: Rogge L. 338. — Tarwe L. 60. — Erwten 15 M. — Boonen 28 M. — Rijst 87040 q.

Uit- en Doorvoer: Rogge L. 293, 4 M.; 75 K. — Tarwe L. 254, 25 M. — Erwten 6 M. — Boonen 4 M. — Meel 490 q.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Junij. Belg. leen. 2 1/2 pc. 54; 1 1/2 pc. 100 1/2; 1848, 100 1/2; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 2 1/2; Binnenl. 3 pc. 45; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIS, 28 Junij. Franse 3 pc. 71, —; id. 4 pc. —; 4 1/2 pc. 102,05; Schatk. 3, —; Bank-Actien 2740, —; Belg. 1840, 5 pc. 101; 1842, 5 pc. —; 4 1/2 pc. —, 2 1/2 pc. —; Rusland 4 1/2 pc. —; Napels 5 pc. —, —; Spanje, Buitenl. 3 pc. 49 1/2; Binnenl. 3 pc. 45 1/2; Holl. 2 1/2 pc. —; Piemont 1834, 1015, —; 1849, 980, —; 1851, 975, —; Haiti 330, —; Rom. Leening 1850, 95.

MADRID, 28 Junij. Spanje 3 pc. 43 1/2; Ardoins 1 pc. 22 1/2; Uitg. Schuld 5 1/2; Coupons 1 1/2.

LONDEN, 28 Junij. Cons. kont. 100; a 100; op 100 a 100 1/2; Braz. 101 a 102; 1829/39 101 a 101 1/2; Don. 5 pc. 94 1/2; 5 pc. 105 a 106; Ecud. 4 1/2 a 4 1/2; Oreg. 2 1/2 a 2 1/2; 94 a 10; Mexiko 32 1/2 a 33; Peru 2 1/2 pc. 100 a 100 1/2; 65 a 66; Rusl. 1822 5 pc. 117; a 118; 1823 5 pc. 103 a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 1/2 a 39 1/2; 3 pc. — a —;

Spanje 1 pc. 22 a 22½; 3 pc. 49½ a 50; Coup. cert. 2½ a 3; Passive 5½ a 6; Holl 2½ pc. 64½ a 65; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 4½ a 4½; Uitgest. 17 a 18.

WEENEN, 28 Junij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 97½; Bank-Actien 1380.

BERLIJN, 28 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 92; Loten 124½; Rast. Stiegl. 4 pc. 95½; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 21½; id. fl. 300 152½; id. fl. 500 89; Amsterdam zigt 142½; id. 2/m. 142½.

HAMBURG, 28 Junij. Rast. Eng. Leen. 110½; Stiegl. 4 pc. 90½; Spanje, 1 pc. 20½; Binnentl. 3 pc. 41½.

FRANKFORT, 28 Junij. Met. 5 pc. 81½; 4 pc. 65½; 2½ pc. 43; Bank-Actien 1380; Darmst. Loten fl. 50 93; id. fl. 25 27½; Badensche Loten fl. 50 63½; id. fl. 35 37½; Nassausche 27½; Holl. 2½ pc. 62½; Werk. Sch. 4 pc. 95½; Sijdic. 3½ pc. 93½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.			
29 JUNIJ 4½ u. gebl. 30 JUNIJ 4 u. gebl.			
NEDERL. Werkel. Seb. a 2½ pCt.	63½	63½	63½
Dito Dito 3	74½	75½	75½
Dito Dito 4	94½	95½	95½
Dito Obligatien O. I. 4	94½	94½	94½
Agortia, Syndic. 3½	94½	94½	94½
Handel-Maatschappij 4½	118½		
Aand. Rijn-Spoorweg			
Aand. Holl. S. M.			
Obligatien			
BELG. Obligatien 1844			
Cert. bij de Belg. Bank. 2½			
Dito bij Rotsch. en Volksv.	51	50½	51
FRANKRIJ. Obligatien 3	66½	66½	
SPANJE bij Ardois 1835 5			
Dito Nieuwe 1	22½	22½	
Dito 2/m. Bourveil.			
Dito 3	49½	49½	49½
Dito Binnentl. 2400 P.	44½	44½	44½
Coup. Bewijzen	2½	2½	
Passive	6½	5½	6
Franchise Uitgest.	6½	5½	6
PORTUGAL te Londen 5 pCt. na 4	40½	40½	40½
Dito Dito	38½	38	38½
RUSL. bij Hope 1298 en 1316 5	108	108½	108½
Dito Dito 1828 en 1829	106½	106½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833			
Dito 4½	91½	91½	91½
Dito bij Hope 4	91½	91½	91½
Dito bij Stieglitz en C°.	91½	91½	91½
Dito bij id. 5de Serie 4	91½		
Cert. te Hamburg 5			
Inschrijving in Assignat. 6	69½	69½	
Cert. van dito	70½	69½	
POLN. Aand. a fl. 500	160½		
Dito met Lot. 500			
AMERIKA, Bank-Actien	4½	4½	
Premies, Aand. met Lot. fl. 50			
Oost-Ind. Met. 1844 . . . . . 5 pCt. 78½	78½	78½	
Dito			
Dito Nieuwe	89½	89½	89½
Dito Nieuwe 5	89½	83½	
Weeh. Bank bij Goll en C°.			
Dito 4	89½	89½	90
Letter B 5	89½	89½	89½
Aand. met Loting fl. 500	7		
Nieuwe dito 250	323		
NAPLES, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.	99½	99	
BRAZIL te Londen 1824 5	99½		
Dito Leening 1843 5			
Dito 200			
PARIS 5	26½	26½	26½
MEXICO 3	26½	26½	26½
VENEZUELA a fl. 100 . . . . . 3½	45½		
GRANADA a fl. 100 2	22½		
ECUADOR a fl. 100	4½		
Polen, Cert. 4 pCt. 83½, ½; Louisiana 5 pCt. 100; Grenada uitgestelde 9½, ½.			

In Binnentl. fondsen was de stemming over het geheel wiliger, bij tamelijk veel handel in Int. en 4 pCt. In vreemde effecten was handel en variatie niet noemenswaardig; alleen hebben zich Met. Amst. en L. B. 4 pCt. in prijs verbeterd. In Zuid-Amerik. ging niet om.

Koers van het Geld. Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.			
Paris . . . . . 2/m. f. 56½	Livorno . . . . . 2/m. f. 38½		
„ . . . . . zigt „ 56½	Napels . . . . . „ „ 81½		
Bordeaux . . . . . 2/m. „ 56	Petersburg . . . . . „ „ 1,85		
„ . . . . . 1/m. „ 56½	Weenen . . . . . 6/w. „ 29½		
Madrid . . . . . 3/m. „ 246	Augsburg . . . . . „ „ 35½		
Cadix . . . . . „ „ 246	Frankfort . . . . . „ „ 99		
Seville . . . . . „ „ 242	Hamburg . . . . . 2/m. „ 35½		
Bilbao . . . . . „ „ 242	„ . . . . . zigt „ 35½		
Lissabon . . . . . „ „ 42	Londen . . . . . 2/m. „ 11,92½		
Porto . . . . . „ „ 42	„ . . . . . zigt „ 11,97½		
Genoa . . . . . 2/m. „ 46½	Rotterdam . . . . . „ „ 1		

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30 Junij. Volgens brief van kapt. Poelhouwer, voerende het schip Java's welvaren, van hier naar San Francisco, dd. 49 Mei, bevond hij zich toen in goeden staat zellende op 4° 0' N. Br. en 21° 36' W. L.; aan boord alles wel.

CALCUTTA, 8 Mei. Het schip Oscar I, kapt. Oden, van hier naar Londen vertrokken, is zwaar lek op zee terag gekomen een gedeelte der lading suiker is uitgepompt.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Junij. A. F. Giesse, loka. Soerabaja. — 29 Junij W. Poema, Dankbaarheid, Bantam.

BRILLOET, 28 Junij. P. Wieris, Roterwaard, Banjoewangie. — 29 Junij. Luit. 1e kl. J. C. Piersen, Cyploep, Ned. Oorlog Stoomschip, Noordzee. — F. Mellema, Ceres, Batavia.

GEPRAAIDESCHEPEN.

Den 8 Mei, op 5° 28' N.Br. 20° 40' W.L. Johan Joan Jakob, Kapt. van Geelkerken, van Rott. naar Bat.

Kapt. Reiniersen, van Bat. in Brouwershaven binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 26 Junij ten Noorden van Wight Zeester, Kapt. Nenneboog, van Amsterdam n. Curacao.

Kapt. Müller, van Akijab in Brouwershaven binnen rapporteert gepraaid te hebben: Den 21 Mei. op 4° 48' N.Br. 21° 39' W.L. Catharina Maria, Kapt. Gortmans, van Rott. n. Padang, 25 dagen reis, alles wel aan boord.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANTAM, Dankbaarheid, Postma: 5150 b. Koffij, 156 b. Peper, 158 p. Kaneel, 389 sch. Tin, 945 boss. Bindr. N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 Junij ia lading naar:

Keulen H. Holst, Colla N°. 2.

„ J. Noll, Catharina.

Dusseldorp, Neus en Urdingen W. Wientjes, Niederrein N°. 2.

Mainz K. Rau, Pauline.

Ludwigsh. & Heilbr. J. Kirchner, Ludwigshagen N°. 2.

Weesel P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

Duisburg C. Scholten, Hoffnung.

AMSTERDAM 30 Junij vertrokken:

Frankf. & Coblenz G. Windolf, Frankfort N°. 14.

Manheim J. G. Kroll, Hoffnung.

ADVERTENTIE.

(2060) Heden overleed tot mijne droefheid, in den ouderdom van ruim 37 jaren, mijne geliefde Huisvrouw **ELISABETH MARIA VAN WEENEN**, mij nalatende drie kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.

27 Junij 1852. J. J. F. VAN MEURS.

Algemeene kennisgeving.

(2056) Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming bij het overlijden onzer geliefde Zuster en Behuwdzuster Mejufvrouw **ANNA DOROTHEA STERCK**, betuigen wij langs dezen weg, aan vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten deze stad, onzen opregten dank.

AMSTERDAM, 1 Julij 1852. B. J. STERCK. Uit aller naam.

VEREENIGING TOT WELDADIGHEID

VAN DEN ALLERHEILIGSTEN VERLOSSER.

De Coupons, verschijnende 1°. Julij 1852, der AANDEELEN van de **BEGRAAF-PLAATS VOOR R. K.**, gelegen bij de Kerk de Liefde, onder de Jurisdicte der Stad Amsterdam, zijn van af dien datum betaalbaar gesteld bij de Heeren E. & H. VAN CRANENBURGH te Amsterdam. (2058)

De Coupons. verschijnende 1°. Julij 1852, der AANDEELEN van de **BEGRAAF-PLAATS VOOR R. K.**, gelegen bij de Kerk de Liefde, onder de Jurisdicte der Stad Amsterdam, zijn van af dien datum betaalbaar gesteld bij de Heeren E. & H. VAN CRANENBURGH te Amsterdam. (2058)

Kostschool voor Jonge Heeren

TE ZEVENBERGEN.

ONDER HET BESTUUR VAN **C. MOL.**

Het hoofddoel van dit Instituut, door ruime schoolvertrekken, groote en luchtige slaapkamer enz., hoofdzakelijk tot kostschool ingerigt, is, aan een bepaald getal jongelingen eene Godsdienstige en wetenschappelijke opvoeding te verschaffen.

Er zal grondig onderwijs gegeven worden in de Katholieke Leer, Wellevendheid, Hollandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, in Reken-, Stel-, Meet-, Aardrijks-, Geschied-, Natuur- en Letterkunde, in het enkel en dubbel Boekhouden en in de Brievenstijl; alsmede in de Muziek en den Zang en verder in alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort.

Voor kostgeld, waschen, stoppen en het aanbrengen van vreemde talen betaalt men / 55 per drie maanden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Wel-Eerwaarden Heer A. J. VAN MEERWIK, Pastoor dezer gemeente en bij den Onderwijzer. (2041)

TE HOOR op zeer aannemelijke voorwaarden, een **BOVENHUIS** met beneden-Keuken en Kelder, op eene fatsoenlijke en vrolijke stand, voor knappe burger heden, Heest van de R. C. Godsdienst en genegen zijnde eene Oude Dame kost en bediening te geven, of wel twee ongemeenbelleerde **BENEDEN-KAMERS**, met het gebruik van den Tuin, op een vrolijke stand te willen verhuren. Te bevragen met gefrankeerde brieven onder de letters X. A. bij de Gebr. VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaars te 's Gravenhage. (2049)

EENE GEVAARLIJKE WONDE in de dij, genezen door de zelf en pillen van **HOLLOWAY**.

Omtrent drie jaren geleden had de heer Acton to Melbourne woonachtig, het ongeluk eene zware wonde aan het been te krijgen, door dat het paard hetwelk hij bereed, op hol gerakende, langs eenen muur snelde en het been des ruiters in eene hevige aantaking met den zelfen bragt. Achtien maanden lang moest hij ten gevolge daarvan te bed liggen, zoodat ten laatste zijne gezondheid, zoodat hij niet meer aan het behoud van zijn leven begon te wanhoopen. Hij begon bij de zelf en pillen van Holloway te gebruiken, ten gevolge waarvan de wonde spoedig genas en de zieke ook overigens geheel herstelde.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt, **Doosjes Pillen a** / 0.90, / 2.10, / 3.30, / 7.75, / 15.50, / 23.50, **Potjes Zalf a** / 0.90, / 2.10, / 3.30, / 8.15, / 15.90, / 23.90.

Zijn op franco aanvragen a contant te betalen bij B. ADAMS, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te Amsterdam, bij A. P. MILIUS te Utrecht, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depohouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 214, **Holloway's Establishment**. (1827)

(2057) Bij Gebr. **VERHOEVEN** is voorhanden en bij hunne gewone Correspondenten mede verkrijgbaar:

HANDBOEK VAN GODVRUCHTHEID

TOT DEN

H. ANTONIUS VAN PADUA.

300 bladz. 18°. Prijs / 0 75.

(in de vorige annonce stond dit werk abusievelijk ad 60 Cts.)

Amheim ist so eben er-

abgeliefert:

Historischer Katechismus

oder

DER GANZE KATECHISMUS IN HISTORISCH-WAEREN EXEMPELEN

für

Kirche, Schule und Haus.

Von

Johann Ev. Schmid,

Katecheten an der Ursuliner-Mädchen-Hauptschule zu Salzburg.

1 Band. (Erstes und zweites Hauptstück.) Sechste Auflage.

Gie Lieferung

der

Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie.

Liegt zur Presse:

Der 2ter Band des „Historischen Katechismus“ U.

Weise von Herausgabe und Abonnements-Bedingungen.

Von der 1ten Band 1852, 2ten Band 1853, 3ten Band 1854, 4ten Band 1855, 5ten Band 1856, 6ten Band 1857, 7ten Band 1858, 8ten Band 1859, 9ten Band 1860, 10ten Band 1861, 11ten Band 1862, 12ten Band 1863, 13ten Band 1864, 14ten Band 1865, 15ten Band 1866, 16ten Band 1867, 17ten Band 1868, 18ten Band 1869, 19ten Band 1870, 20ten Band 1871, 21ten Band 1872, 22ten Band 1873, 23ten Band 1874, 24ten Band 1875, 25ten Band 1876, 26ten Band 1877, 27ten Band 1878, 28ten Band 1879, 29ten Band 1880, 30ten Band 1881, 31ten Band 1882, 32ten Band 1883, 33ten Band 1884, 34ten Band 1885, 35ten Band 1886, 36ten Band 1887, 37ten Band 1888, 38ten Band 1889, 39ten Band 1890, 40ten Band 1891, 41ten Band 1892, 42ten Band 1893, 43ten Band 1894, 44ten Band 1895, 45ten Band 1896, 46ten Band 1897, 47ten Band 1898, 48ten Band 1899, 49ten Band 1900, 50ten Band 1901, 51ten Band 1902, 52ten Band 1903, 53ten Band 1904, 54ten Band 1905, 55ten Band 1906, 56ten Band 1907, 57ten Band 1908, 58ten Band 1909, 59ten Band 1910, 60ten Band 1911, 61ten Band 1912, 62ten Band 1913, 63ten Band 1914, 64ten Band 1915, 65ten Band 1916, 66ten Band 1917, 67ten Band 1918, 68ten Band 1919, 69ten Band 1920, 70ten Band 1921, 71ten Band 1922, 72ten Band 1923, 73ten Band 1924, 74ten Band 1925, 75ten Band 1926, 76ten Band 1927, 77ten Band 1928, 78ten Band 1929, 79ten Band 1930, 80ten Band 1931, 81ten Band 1932, 82ten Band 1933, 83ten Band 1934, 84ten Band 1935, 85ten Band 1936, 86ten Band 1937, 87ten Band 1938, 88ten Band 1939, 89ten Band 1940, 90ten Band 1941, 91ten Band 1942, 92ten Band 1943, 93ten Band 1944, 94ten Band 1945, 95ten Band 1946, 96ten Band 1947, 97ten Band 1948, 98ten Band 1949, 99ten Band 1950, 100ten Band 1951, 101ten Band 1952, 102ten Band 1953, 103ten Band 1954, 104ten Band 1955, 105ten Band 1956, 106ten Band 1957, 107ten Band 1958, 108ten Band 1959, 109ten Band 1960, 110ten Band 1961, 111ten Band 1962, 112ten Band 1963, 113ten Band 1964, 114ten Band 1965, 115ten Band 1966, 116ten Band 1967, 117ten Band 1968, 118ten Band 1969, 119ten Band 1970, 120ten Band 1971, 121ten Band 1972, 122ten Band 1973, 123ten Band 1974, 124ten Band 1975, 125ten Band 1976, 126ten Band 1977, 127ten Band 1978, 128ten Band 1979, 129ten Band 1980, 130ten Band 1981, 131ten Band 1982, 132ten Band 1983, 133ten Band 1984, 134ten Band 1985, 135ten Band 1986, 136ten Band 1987, 137ten Band 1988, 138ten Band 1989, 139ten Band 1990, 140ten Band 1991, 141ten Band 1992, 142ten Band 1993, 143ten Band 1994, 144ten Band 1995, 145ten Band 1996, 146ten Band 1997, 147ten Band 1998, 148ten Band 1999, 149ten Band 2000, 150ten Band 2001, 151ten Band 2002, 152ten Band 2003, 153ten Band 2004, 154ten Band 2005, 155ten Band 2006, 156ten Band 2007, 157ten Band 2008, 158ten Band 2009, 159ten Band 2010, 160ten Band 2011, 161ten Band 2012, 162ten Band 2013, 163ten Band 2014, 164ten Band 2015, 165ten Band 2016, 166ten Band 2017, 167ten Band 2018, 168ten Band 2019, 169ten Band 2020, 170ten Band 2021, 171ten Band 2022, 172ten Band 2023, 173ten Band 2024, 174ten Band 2025, 175ten Band 2026, 176ten Band 2027, 177ten Band 2028, 178ten Band 2029, 179ten Band 2030, 180ten Band 2031, 181ten Band 2032, 182ten Band 2033, 183ten Band 2034, 184ten Band 2035, 185ten Band 2036, 186ten Band 2037, 187ten Band 2038, 188ten Band 2039, 189ten Band 2040, 190ten Band 2041, 191ten Band 2042, 192ten Band 2043, 193ten Band 2044, 194ten Band 2045, 195ten Band 2046, 196ten Band 2047, 197ten Band 2048, 198ten Band 2049, 199ten Band 2050, 200ten Band 2051, 201ten Band 2052, 202ten Band 2053, 203ten Band 2054, 204ten Band 2055, 205ten Band 2056, 206ten Band 2057, 207ten Band 2058, 208ten Band 2059, 209ten Band 2060, 210ten Band 2061, 211ten Band 2062, 212ten Band 2063, 213ten Band 2064, 214ten Band 2065, 215ten Band 2066, 216ten Band 2067, 217ten Band 2068, 218ten Band 2069, 219ten Band 2070, 220ten Band 2071, 221ten Band 2072, 222ten Band 2073, 223ten Band 2074, 224ten Band 2075, 225ten Band 2076, 226ten Band 2077, 227ten Band 2078, 228ten Band 2079, 229ten Band 2080, 230ten Band 2081, 231ten Band 2082, 232ten Band 2083, 233ten Band 2084, 234ten Band 2085, 235ten Band 2086, 236ten Band 2087, 237ten Band 2088, 238ten Band 2089, 239ten Band 2090, 240ten Band 2091, 241ten Band 2092, 242ten Band 2093, 243ten Band 2094, 244ten Band 2095, 245ten Band 2096, 246ten Band 2097, 247ten Band 2098, 248ten Band 2099, 249ten Band 2100, 250ten Band 2101, 251ten Band 2102, 252ten Band 2103, 253ten Band 2104, 254ten Band 2105, 255ten Band 2106, 256ten Band 2107, 257ten Band 2108, 258ten Band 2109, 259ten Band 2110, 260ten Band 2111, 261ten Band 2112, 262ten Band 2113, 263ten Band 2114, 264ten Band 2115, 265ten Band 2116, 266ten Band 2117, 267ten Band 2118, 268ten Band 2119, 269ten Band 2120, 270ten Band 2121, 271ten Band 2122, 272ten Band 2123, 273ten Band 2124, 274ten Band 2125, 275ten Band 2126, 276ten Band 2127, 277ten Band 2128, 278ten Band 2129, 279ten Band 2130, 280ten Band 2131, 281ten Band 2132, 282ten Band 2133, 283ten Band 2134, 284ten Band 2135, 285ten Band 2136, 286ten Band 2137, 287ten Band 2138, 288ten Band 2139, 289ten Band 2140, 290ten Band 2141, 291ten Band 2142, 292ten Band 2143, 293ten Band 2144, 294ten Band 2145, 295ten Band 2146, 296ten Band 2147, 297ten Band 2148, 298ten Band 2149, 299ten Band 2150, 300ten Band 2151, 301ten Band 2152, 302ten Band 2153, 303ten Band 2154, 304ten Band 2155, 305ten Band 2156, 306ten Band 2157, 307ten Band 2158, 308ten Band 2159, 309ten Band 2160, 310ten Band 2161, 311ten Band 2162, 312ten Band 2163, 313ten Band 2164, 314ten Band 2165, 315ten Band 2166, 316ten Band 2167, 317ten Band 2168, 318ten Band 2169, 319ten Band 2170, 320ten Band 2171, 321ten Band 2172, 322ten Band 2173, 323ten Band 2174, 324ten Band 2175, 325ten Band 2176, 326ten Band 2177, 327ten Band 2178, 328ten Band 2179, 329ten Band 2180, 330ten Band 2181, 331ten Band 2182, 332ten Band 2183, 333ten Band 2184, 334ten Band 2185, 335ten Band 2186, 336ten Band 2187, 337ten Band 2188, 338ten Band 2189, 339ten Band 2190, 340ten Band 2191, 341ten Band 2192, 342ten Band 2193, 343ten Band 2194, 344ten Band 2195, 345ten Band 2196, 346ten Band 2197, 347ten Band 2198, 348ten Band 2199, 349ten Band 2200, 350ten Band 2201, 351ten Band 2202, 352ten Band 2203, 353ten Band 2204, 354ten Band 2205, 355ten Band 2206, 356ten Band 2207, 357ten Band 2208, 358ten Band 2209, 359ten Band 2210, 360ten Band 2211, 361ten Band 2212, 362ten Band 2213, 363ten Band 2214, 364ten Band 2215, 365ten Band 2216, 366ten Band 2217, 367ten Band 2218, 368ten Band 2219, 369ten Band 2220, 370ten Band 2221, 371ten Band 2222, 372ten Band 2223, 373ten Band 2224, 374ten Band 2225, 375ten Band 2226, 376ten Band 2227, 377ten Band 2228, 378ten Band 2229, 379ten Band 2230, 380ten Band 2231, 381ten Band 2232, 382ten Band 2233, 383ten Band 2234, 384ten Band 2235, 385ten Band 2236, 386ten Band 2237, 387ten Band 2238, 388ten Band 2239, 389ten Band 2240, 390ten Band 2241, 391ten Band 2242, 392ten Band 2243, 393ten Band 2244, 394ten Band 2245, 395ten Band 2246, 396ten Band 2247, 397ten Band 2248, 398ten Band 2249, 399ten Band 2250, 400ten Band 2251, 401ten Band 2252, 402ten Band 2253, 403ten Band 2254, 404ten Band 2255, 405ten Band 2256, 406ten Band 2257, 407ten Band 2258, 408ten Band 2259, 409ten Band 2260, 410ten Band 2261, 411ten Band 2262, 412ten Band 2263, 413ten Band 2264, 414ten Band 2265, 415ten Band 2266, 416ten Band 2267, 417ten Band 2268, 418ten Band 2269, 419ten Band 2270, 420ten Band 2271, 421ten Band 2272, 422ten Band 2273, 423ten Band 2274, 424ten Band 2275, 425ten Band 2276, 426ten Band 2277, 427ten Band 2278, 428ten Band 2279, 429ten Band 2280, 430ten Band 2281, 431ten Band 2282, 432ten Band 2283, 433ten Band 2284, 434ten Band 2285, 435ten Band 2286, 436ten Band 2287, 437ten Band 2288, 438ten Band 2289, 439ten Band 2290, 440ten Band 2291, 441ten Band 2292, 442ten Band 2293, 443ten Band 2294, 444ten Band 2295, 445ten Band 2296, 446ten Band 2297, 447ten Band 2298, 448ten Band 2299, 449ten Band 2300, 450ten Band 2301, 451ten Band 2302, 452ten Band 2303, 453ten Band 2304, 454ten Band 2305, 455ten Band 2306, 456ten Band 2307, 457ten Band 2308, 458ten Band 2309, 459ten Band 2310, 460ten Band 2311, 461ten Band 2312, 462ten Band 2313, 463ten Band 2314, 464ten Band 2315, 465ten Band 2316, 466ten Band 2317, 467ten Band 2318, 468ten Band 2319, 469ten Band 2320, 470ten Band 2321, 471ten Band 2322, 472ten Band 2323, 473ten Band 2324, 474ten Band 2325, 475ten Band 2326, 476ten Band 2327, 477ten Band 2